

Disse Beregninger hviler paa anslaaede Tal, men det vil vistnok kunne ses, at Tallene ikke er for høje; de forudsætter ganske vist, at Arealerne udnyttes paa en god Maade, men denne Forudsætning er neppe uberettiget i en Tid, da Kendskabet til saadanne Arealers Behandling er højt udviklet.

Tænker man sig derefter Digeanlægene udførte i 1905, før Udløbet aabnedes, vilde der være vundet Værdier og undgaaet Tab til Værdier af en halv Sned Mill. Kr.

For at vinde disse store Værdier udkræves et fortrinligt Afløb for Vandet fra Ringkøbing Fjord og Beskyttelse mod skadelige Oversvømmelser.

Afløbet maa dels virke hurtigt, dels maa det virke saaledes, at Lavvande i Havet kommer til at virke inde i Fjorden; begge Dele naas bedst og formentlig kun i tilfredsstillende Grad ved et Udløb fra den aabne Fjord. Man maa i alle Fald befrygte, at et Udløb dækket af Tipperne ikke alene ikke kan bringes til at virke tilstrækkelig kraftigt, men at det mere eller mindre hyppigt vil lukke sig.

Beskyttelse mod Oversvømmelser maa virke saaledes, at Oversvømmelserne hindres, eller saaledes, at de kun indtræffer til (de Tider og paa den Maade, det ønskes, og faar den Udstrækning og Varighed, der menes at passe for Jorderne.

Begge Dele kan opnaas paa to Maader, enten derved, at der i selve Udløbet fra Fjorden anbringes en Lavvandssluse, eller derved, at Afløbet fra Fjorden er aabent, men at de enkelte Arealgrupper beskyttes ved Diger med Lavvandssluser for Afløbene, saaledes som det nærmere er omtalt i min Udtalelse af 17. Februar d. A. til Ministeriet for offentlige Arbejder.

Lavvandsslusen i selve Udløbet fra Fjorden er theoretisk set en ideel Ordning, idet den med eet Slag bringer stabile Forhold i Fjorden, men den synes mig dog i nogle Henseender at staa tilbage for den af mig foreslaaede Ordning, og jeg skal nævne det mest væsentlige:

- a. Lavvandsslusen i Udløbet gør Fjorden til en Ferskvandssø og fremkalder derved en total Omvæltning i Fiskeriforholdene.
- b. De ved den lave Vandstand (henad ÷ 3 Fod) vundne Arealer vil sikkert give en betydelig Opgroede af Tagrør, men disse Arealer vil jo altid være udsatte for total Ødelæggelse, om Slusen skulde blive lukket af Havet, eller der skulde ske et Gennembrud, ligesom ogsaa de forannævnte lave Arealer omkring Fjorden vil tage Skade.
- c. Ved Afvanding til henad ÷ 3 Fod vil Sandarealerne i og ved Fjorden blive alt for tørre, og man tør ikke helt og holdent lade Afvandingen af Skernaadeltaet og Sdr. Bork Marsk m. v. være afhængig af Hensynet til disse Sandarealer. Naar man vil gennemføre et Projekt, hvis Hovedformaal er god Afvanding af de til Fjorden stødende lave Arealer, tør man ikke for nogle af disse hemme eller hindre Adgangen til Afvanding, selv om de vedkommende Lodsejere i Øjeblikket synes at være imod Afvandingen. Sandarealerne (Tipperne m. v.) bør eventuelt inddiges for sig, saaledes at de udnytter Højvande eller Lavvande efter Ønske ganske som de andre Arealgrupper.
- d. Ved aabent Udløb og lokale Diger med Lavvandssluser kan hver enkelt Areal-gruppe for sig indrette sig, som det passer bedst for Forholdene dér, alt efter Ønsker, Jordbund og Jordens Udnyttelsesmaade.
- e. Der opnaas ved de lokale Sluser ikke saa lav Vandstand som ved Sluser i Udløbet til Havet, men der opnaas tilstrækkeligt for alle de Arealer, der nu er Eng.

Det forekommer derefter mig at være rigtigt at skabe et sikret, aabent Udløb fra den aabne Fjord og dertil at knytte Anlæg af lokale Diger med Lavvandssluser for de enkelte Arealgrupper, naar disses Ejere i Henhold til Digeloven ønsker saadanne Anlæg gennemførte, idet jeg finder Anledning til at præcisere, at lokale Dige-anlæg ikke med Rette knyttes til et enkelt Udløbsprojekt, men at de bør knyttes til ethvert aabent Udløb fra Fjorden, hvor det end lægges, og hvilken Størrelse det end gives.